Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2024/2019(DEC)

13.2.2025

ADVIES

van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2023, afdeling III – Commissie, uitvoerende agentschappen en het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds
(2024/2019(DEC))

Rapporteur voor advies: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

ADVIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole in haar ontwerpresolutie het onderstaande op te nemen:

1. is ingenomen met de voortgang van de uitvoering van de nationale programma's van de lidstaten in 2023; stelt met bezorgdheid vast dat 18 % van de middelen uit het AMIF en 25 % van de middelen uit het ISF die voor de programmeringsperiode 2014-2020 aan de lidstaten waren toegewezen, niet zijn gedeclareerd, ondanks de vereiste om alle middelen voor die periode voor het einde van juni 2024 te besteden;

2. neemt nota van het voorstel van de Commissie om de maxima van de rubrieken 4 en 6 te verhogen in het kader van de tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader, om te zorgen voor voldoende financiering voor de uitvoering van het nieuwe migratie- en asielpact; benadrukt dat voor adequate en tijdige Uniefinanciering voor de lidstaten en de agentschappen van de Unie moet worden gezorgd om het doeltreffende beheer van de buitengrenzen van de EU, met inbegrip van maatregelen ter voorkoming van irreguliere migratie, te faciliteren, en tegelijkertijd de soepele uitvoering van het Unierecht op het gebied van asiel en migratie te ondersteunen, met inachtneming van de grondrechten; verzoekt de Commissie toezicht te houden op, bijstand te verlenen bij en nauwlettend aandacht te besteden aan de tijdige voortgang van de administratieve, operationele en juridische stappen die de lidstaten en de agentschappen van de Unie moeten nemen om het nieuwe migratie- en asielpact uiterlijk in de zomer van 2026 volledig uit te voeren overeenkomstig de deadlines zoals uiteengezet in het door de Europese Commissie op 12 juni 2024 gepubliceerde gemeenschappelijk uitvoeringsplan;

3. stelt met bezorgdheid vast dat volgens de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in 2023 wereldwijd 8 565 mensen zijn omgekomen op migratieroutes, waarmee dit het dodelijkste jaar ooit voor migranten is; betreurt verder dat, ondanks deze alarmerende tol, het aantal migranten dat op irreguliere wijze in de Unie aankomt, in 2023 is blijven stijgen ten opzichte van de voorgaande jaren; neemt met bezorgdheid kennis van de aanzienlijke kloof tussen het aantal uitgevaardigde terugkeerbesluiten en het aantal daadwerkelijk uitgevoerde terugkeeroperaties, en benadrukt de noodzaak van een doeltreffender terugkeerbeleid; merkt voorts op dat de Commissie meer inspanningen moet leveren om de lidstaten bij te staan bij het aanpakken van irreguliere grensoverschrijding en bij de succesvolle uitvoering van terugkeer van onderdanen van derde landen; verzoekt de Commissie de lidstaten bij te staan bij het aanpakken van irreguliere binnenkomsten, legale migratie en de integratie van onderdanen van derde landen, en tegelijkertijd de transparantie en verantwoordingsplicht van de middelen voor binnenlandse zaken van de Unie in derde landen te vergroten; herinnert eraan dat de Commissie actie moet blijven ondernemen op het gebied van migratie en asiel in het kader van het externe optreden, met inbegrip van de "Team Europa"-aanpak, maar dat de rol van het Parlement daarbij moet worden behouden; verzoekt de Commissie de transparantie van en de verantwoording met betrekking tot de programmering en uitvoering van de Uniefondsen op het gebied van binnenlandse zaken in derde landen te vergroten; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om de agentschappen van de Unie en de lidstaten te ondersteunen bij het stoppen van mensensmokkel en mensenhandel in

de Middellandse Zee, zodat migranten geen levensbedreigende zeereizen meer ondernemen; verzoekt de Commissie na te denken over nieuw beleid om irreguliere migratie aan te pakken in overeenstemming met het beginsel van non-refoulement;

4. neemt kennis van de oproep van de lidstaten in de conclusies van de Europese Raad van 9 februari 2023 om EU-middelen vrij te maken om de lidstaten bij te staan bij het versterken van de grensbewakingscapaciteiten en -infrastructuur, alsook bij de bewaking, teneinde onrechtmatige grensoverschrijding te voorkomen en grensoverschrijdende criminaliteit tegen te gaan, in overeenstemming met het bestaande rechtskader;

5. erkent dat de Commissie voortdurend toezicht houdt op de benchmarks voor de rechtsstaat met behulp van het instrumentarium voor de rechtsstaat, waaronder het jaarlijks verslag over de rechtsstaat, maar blijft evenwel bezorgd over het feit dat dit verslag een aantal van de ernstigste en/of pertinentste schendingen van de rechtsstaat dreigt te bagatelliseren door te kiezen voor een te diplomatieke aanpak en geen onderscheid te maken tussen individuele en systemische kwesties; benadrukt dat het belangrijk is beoordelingen te baseren op specifieke en meetbare indicatoren, met inbegrip van onafhankelijk bewijs van praktische uitvoering, om te zorgen voor een nauwkeurigere en kwalitatievere evaluatie van benchmarks voor de rechtsstaat; steunt het koppelen van financiële instrumenten, met inbegrip van herstelfondsen, aan naleving van supermijlpalen en eerbiediging van de beginselen van de rechtsstaat, maar verzoekt de Commissie een meer systematische, voorspelbare en transparante aanpak op basis van objectieve criteria te hanteren bij het bevriezen of vrijgeven van tegoeden; geeft nogmaals aan teleurgesteld en zeer bezorgd te zijn over de rechtmatigheid van het besluit van de Commissie waarin wordt geconcludeerd dat in Hongarije is voldaan aan de horizontale randvoorwaarde van het Handvest met betrekking tot de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, wat de Hongaarse autoriteiten in staat heeft gesteld om terugbetalingen tot ongeveer 10,2 miljard EUR aan EU-middelen te vragen; dringt er bij de Commissie op aan om in alle begrotingsinstrumenten en -processen te zorgen voor de opname, controle en waarborging van de voorwaarden voor democratie, rechtsstaat en grondrechten, en de conditionaliteitsverordening voor de rechtsstaat waar nodig onverwijld verder toe te passen; verzoekt de Commissie, met inachtneming van de tot op heden gemaakte vorderingen, stappen te ondernemen voor de volledige uitvoering van de aanbevelingen van het Parlement betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten, die zijn vervat in zijn resolutie van 25 oktober 2016[1], en ervoor te zorgen dat de beoordelingen van benchmarks voor de rechtsstaat tijdsgebonden zijn en dat aan alle bevindingen in het verslag bindende maatregelen worden verbonden die nauwkeuriger en van betere kwaliteit zijn dan nu het geval is en niet alleen gebaseerd zijn op wetswijzigingen, maar ook op reëel, onafhankelijk bewijs van de toepassing ervan in de praktijk;

6. laat andermaal weten zeer bezorgd te zijn over de vertragingen in de procedures van de Commissie voor het verlenen van inzage in documenten; verzoekt de Commissie met

[1] Resolutie van het Europees Parlement van 25 oktober 2016 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (2015/2254(INL)) (PB C 215 van 19.6.2018, blz. 162).

klem onmiddellijk concrete stappen te ondernemen om deze tekortkomingen onverwijld aan te pakken, in overeenstemming met de aanbevelingen van het Parlement, en ervoor te zorgen dat op tijdige, efficiënte en transparante wijze toegang tot documenten wordt verleend;

7. betreurt ten zeerste het gebrek aan handhavingsmaatregelen en wetgevende follow-up door de Commissie van de aanbevelingen van het Parlement betreffende het gebruik van Pegasus en andere, soortgelijke spyware en de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten in de vorm van een interinstitutioneel akkoord; verzoekt de Commissie met klem het beginsel van loyale samenwerking tussen de instellingen van de Unie te eerbiedigen en dienovereenkomstig gevolg te geven aan de aanbevelingen van het Parlement; verzoekt de Commissie voorts om zonder onnodige vertraging te komen met een actieplan voor het voorkomen van misbruik van spyware in de Unie, en daarbij ten volle gebruik te maken van alle beschikbare wetgevings- en niet-wetgevingsinstrumenten waarin de Verdragen voorzien.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input te hebben ontvangen van een entiteit of persoon die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moet worden vermeld.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	6.2.2025
Uitslag eindstemming	+: 40 –: 14 0: 6
Bij de eindstemming aanwezige leden	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Fredis Beleris, David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Petar Volgin, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

40	+
ECR	Georgiana Teodorescu, Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredis Beleris, Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan

14	-
ESN	Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'

6	0
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding